

Sterk Techniekonderwijs Zeeland Tech-Oriëntatie

Bianca van der Meijden
Projectmanager Tech-Oriëntatie

tech@stozeeland.nl
+31 6 11305566

2025

POSITION PAPER: DEEL 1

TECH-ORIËNTATIE

HET CONCEPT

VOORWOORD

Voor u ligt het Position Paper van Tech-Oriëntatie, dat een onderdeel vormt van het Label Sterk Techniek Onderwijs Zeeland (STOZ).

Tech-Oriëntatie is een initiatief dat jongeren inspireert en oriënteert op een veelbelovende toekomst in techniek en technologie. Ons doel? Zoveel mogelijk Zeeuwse jongeren, van vmbo tot hbo, de kracht en veelzijdigheid van technische beroepen laten ontdekken.

In dit document staat uitgebreider toegelicht hoe we dat willen aanpakken en wat ons concept is om dat doel in gezamenlijkheid te bereiken. Welke activiteiten we de komende tijd willen organiseren.

Dit concept is tot stand gekomen na gesprekken met vele contacten vanuit diverse Zeeuwse organisaties die betrokken zijn bij Techniek. Veel dank voor alle waardevolle input. Voor u en hen is dit Paper hopelijk een feest van herkenning. Voor degenen die nog niet met ons in gesprek zijn geweest, geldt allereerst: welkom om dat alsnog te doen!

Dit Position Paper bevat ook een tweede deel. Dat deel gaat over de context waar we ons als STOZ | Tech-Oriëntatie in bevinden. Ook lichten we toe hoe we precies onze doelgroep zien, aangezien de doelgroep vmbo, havo, vwo, mbo en hbo heel divers is. In deel II. context diversifiëren we dat. Ook dat is belangrijke context voor onze activiteiten.

Met dit Paper willen we u als Zeeuwse betrokken partijen uit bedrijfsleven, overheden en onderwijs allereerst informeren. Maar bovenal willen we u hiermee enthousiasmeren en activeren. Om partner te worden van STOZ en daarmee ook van STOZ | Tech-Oriëntatie. Dat kan op vier manieren, door de missie van STOZ | Tech-Oriëntatie actief uit te dragen, door mee te doen, mee te denken en/of mee te financieren. Het liefst een combinatie van meerdere van deze vier. We sluiten af met een toelichting op deze participatie mogelijkheden.

Alleen samen kunnen we van STOZ en Tech-Oriëntatie een succes van maken.

Namens Sterk Techniek Onderwijs Zeeland,

Bianca van der Meijden

Projectmanager Tech-Oriëntatie

tech@stozeeland.nl | +31 6 11305566

DE MISSIE

Jongeren in Zeeland inspireren en enthousiasmeren voor techniek, technologie en ICT.

De leerlingen waar we ons op richten, zijn in eerste instantie die van het vmbo, havo en vwo én studenten in het mbo en hbo. We leggen via bovenschoolse activiteiten en events relaties tussen deze groepen jongeren, het (technisch) bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties die technisch geschoolde mensen zoeken.

Hiermee vervult Tech-Oriëntatie een inspiratie en oriëntatie versterkende rol binnen het Label Sterk Techniek Onderwijs Zeeland (STOZ)¹. Met als hoger doel dat meer jongeren enthousiast worden over techniek en er een grotere aanwas ontstaat van gemotiveerde jongeren voor de technische arbeidsmarkt.

STOZ | Tech-Oriëntatie is een toekomstgerichte Zeeuwse beweging die voortdurend groeit, impact vergroot en zich verder vertakt. We richten ons op de structurele enthousiasmering en werving van toekomstige vakmensen in de techniek. Hoewel we vanuit het onderwijs worden gecoördineerd, zijn we een gezamenlijke inspanning van overheden, bedrijven en onderwijsinstellingen in Zeeland.

DE VISIE

Jongeren in Zeeland inspireren door hen via interactieve experiences kennis te laten maken met de Wereld van de Techniek zodat deze positieve ervaringen hen helpen bij het maken van hun loopbaankeuze.

Die wereld willen we via activiteiten en events in beeld brengen met behulp van het concept 'de 7 werelden van de techniek'². Dit doen we door intensieve samenwerking tussen scholen, organisaties en regionale partners.

Een operationele uitwerking van de visie komt terug in het 4-Stappen-Model³ wat gebaseerd is op de 7 werelden van techniek. De activiteiten en evenementen gedurende het schooljaar zijn zo geprogrammeerd dat het aansluit bij de manier en momenten waarop leerlingen zich oriënteren op een profielkeuze, studiekeuze en loopbaankeuze. Van kennismaken met en inspireren op techniek en technologie tot persoonlijke interesses peilen, deze expliciet maken en hierop voortborduren.

Om de visie om te zetten in een structureel model en dit te borgen in het onderwijs en bedrijfsleven, moet het strategisch en operationeel verbonden worden. Dit betekent dat het geïntegreerd moet worden in het curriculum, commitment vanuit het onderwijs, financiering en faciliteiten. Pas wanneer tijd, middelen en ondersteuning gewaarborgd zijn, kan het model blijvend worden geïmplementeerd. Daarnaast is een jaarlijkse evaluatie essentieel om continu te verbeteren via de Plan-Do-Check-Act-cyclus. Dit voorkomt veroudering, houdt het model actueel en zorgt voor langdurige betrokkenheid van alle partijen, zodat het steeds effectiever wordt en blijvend impact heeft.

¹ Sterk Techniek Onderwijs Zeeland: zie bijlage 1

² 7 werelden van Techniek: zie bijlage 2

³ 4-Stappen-Model: zie pagina 6

HET 4-STAPPEN-MODEL IN HET KORT

Vier stappen van oriëntatie (elke stap bouwt voort op de vorige en biedt meer verdieping)

1. Kennismaken & Inspireren

Eerste kennismaking voor leerlingen van vmbo, havo, vwo met de techniek, technologie en loopbaankeuzes.

2. Persoonlijke interesses peilen

Bewustwording en verkenning van eigen interesses en verdieping zoeken.

3. Oriëntatie verdiepen

Verdieping in specifieke technologische richtingen.

4. Keuze & Toekomstperspectief

Beslissen en concrete stappen zetten richting studie.

Dit model helpt leerlingen stapsgewijs en doelgericht te onderzoeken of in welke vorm en mate technologie en techniek passen bij hun beroepsvoorkeuren, zodat ze een onderbouwde keuze kunnen maken voor hun profiel, studie of loopbaan.

Bij de programmering van events en activiteiten volgen we het LOB-gedachtegoed⁴: jongeren bereiden zich voor op een ervaring, beleven deze en reflecteren erop om optimaal te leren en groeien. Voorbereiding geeft hen context, duidelijkheid en zelfvertrouwen, waardoor de techervaring relevanter en waardevoller wordt. Daarom koppelen we voorbereidende schoolopdrachten direct aan het daaropvolgende event en sluiten we af met reflectie. Zo ontstaat een gestructureerd keuzeproces, van inspiratie en oriëntatie tot reflecteren, meelopen en uiteindelijk selecteren en kiezen.

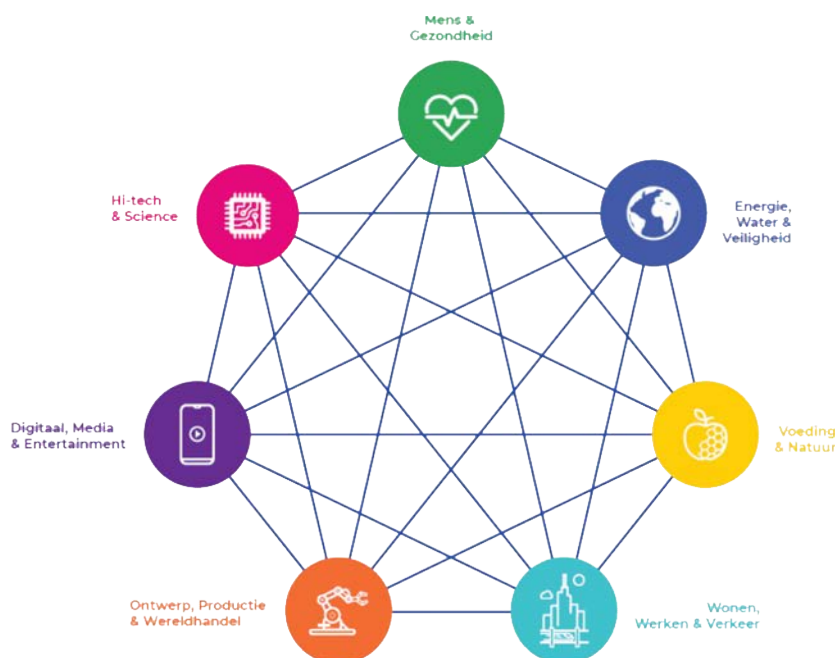
⁴ LOB gedachtegoed: zie bijlage 3

Voor leerlingen in het voortgezet onderwijs is het een hele uitdaging om een beeld te krijgen van de baan- en opleidingsmogelijkheden in de techniek.

Om ze te helpen hebben we de diverse bèta en technieksector opgedeeld in 7 afgebakende domeinen: de 7 werelden van techniek. Aan de hand van deze 7 werelden kun je een aantrekkelijk en realistisch beeld geven van leren en werken in de bèta en techniek, waarbij rekening is gehouden met de verschillende drijfveren, talenten en interesses van jongeren. Zo ontdekken leerlingen dat de wereld van techniek heel breed is en meer omvat dan ze in eerste instantie misschien denken.

Omdat het nieuwe concept een groeimodel is, blijven we doorontwikkelen. Onze ambitie is om op termijn de **Zeeuwse werelden van techniek** neer te zetten.

[Bron: 7 Werelden van Techniek • Techkwadraat](#)

TRANSITIE BINNEN TECH-ORIËNTATIE

De techniekoriëntatie van de afgelopen jaren kende zowel praktische als theoretische aspecten, maar sloot niet altijd goed aan op de verwachtingen van het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en leerlingen.

Om inzicht te krijgen in wat wel en niet werkte, zijn dertig interviews gehouden met stakeholders uit het bedrijfsleven, onderwijs en overheid (zie hieronder). Op basis daarvan is een transitiestap gezet van het oude model van het Huis van de Techniek naar een nieuw concept. Als tijdelijke oplossing heeft Tech-Oriëntatie drie evenementen van het Huis van de Techniek overgenomen, in voorbereiding op het vernieuwde programma. Het nieuwe concept moet zorgen voor een breder aanbod, meer ruimte voor ervaringsgerichte activiteiten, keuzevrijheid en verdiepingsmogelijkheden.

In transitiejaar 2024-2025 zijn twee van deze evenementen georganiseerd, met de laatste gepland voor maart 2025.

- **FIRST® LEGO® League (FLL)**

FLL is een jaarlijks evenement, afwisselend gehost door Scalda en HZ. De editie van 2024 bij Scalda verliep goed. Doelgroep: leerlingen van het po en vo tussen de 8 en 15 jaar. Voor komend jaar wordt voorgesteld het evenement in de huidige vorm voort te zetten maar wellicht de periode te verschuiven om teams meer trainingstijd te bieden. In de toekomst wordt onderzocht hoe FLL groter kan worden opgezet, bijvoorbeeld door scholen te koppelen aan bedrijven voor sponsoring en training voor Robotica of door het sterker te verbinden met Tech Kwadraat voor meer synergie.

- **Beroepenoriëntatie Techniek Zeeland (BTZ)-week (november):** jaarlijks voor 1500 vmbo-leerlingen uit de Oosterschelderegio en Walcheren.

- **Techniek Experience (TE) (maart):** jaarlijks voor 900 vmbo-, havo- en vwo-leerlingen in Zeeuws-Vlaanderen.

Na deze overgangsfase wordt toegewerkt naar een volledig nieuw model ter vervanging van de BTZ en TE. Hoewel de evenementen organisatorisch goed verliepen in 2024, is duidelijk dat de huidige formules niet meer aansluiten bij de missie en visie van STOZ | Tech-Oriëntatie. Evaluaties wijzen uit dat aanpassing en vernieuwing noodzakelijk is voor toekomstige edities.

Hieronder een samenvatting met redenen waarom we de formules van Huis van de Techniek voor deze events niet meer passen, gebaseerd op de interviews met stakeholders uit het onderwijs en bedrijfsleven.

- **Impact op partners:** Beide evenementen samen duren 9 dagen, wat een grote belasting vormt voor degenen die workshops verzorgen.
- **Beperkte doelgroep BTZ:** Alleen gericht op vmbo-leerlingen, uitbreiding naar havo/vwo is niet haalbaar vanwege ruimte- en opzetbeperkingen.
- **Geen keuzevrijheid:** Leerlingen kunnen geen workshops kiezen, wat indruist tegen het LOB-gedachtegoed en wat de betrokkenheid van leerlingen beperkt.
- **Te weinig focus op bedrijfsleven:** Opleidingen domineren, terwijl juist het bedrijfsleven meer zichtbaar moet zijn in wat techniek inhoudt.
- **Ruimtebeperkingen:** Locaties zoals opleidingscentra en het Industrieel Museum zijn te klein voor uitbreiding en een breed, ervaringsgericht programma.
- **Beperkt programma TE:** Meet & Greet met bedrijven is weinig ervaringsgericht en krijgt kritiek van leerlingen, terwijl bedrijven wel bereid zijn tot meer betrokkenheid.
- **Hoge locatiekosten:** Het Industrieel Museum brengt hoge kosten met zich mee.
- **Overvloed aan bedrijfsbezoeken:** Scholen krijgen steeds meer uitnodigingen voor bedrijfsbezoeken, wat leidt tot overbelasting en inefficiëntie. Grote bedrijven regelen vaak vervoer, maar hierdoor gaan ook ongeïnteresseerde leerlingen mee, terwijl geïnteresseerden kansen missen. Door samenwerking en afstemming via een gezamenlijke oriëntatielijn kan het aanbod gericht worden georganiseerd.

4-STAPPEN-MODEL: HET NIEUWE CONCEPT

Het nieuwe concept 4-Stappen-model, volgt een gestructureerde leerlijn met diverse ervarings- en keuzemomenten, afgestemd op het oriëntatieproces van de leerling. Stap voor stap ontstaat meer verdieping en verfijning, wat uiteindelijk bijdraagt aan een weloverwogen loopbaankeuze. In deze toelichting laten we zien hoe we de leerlijn vormgeven, waarbij inspiratie en oriëntatie centraal staan.

Uitgangspunten van het nieuwe concept:

- **Gerichte activiteiten en events:** Afgestemd op de oriëntatie- en beslismomenten van leerlingen bij hun profiel- of studiekeuze.
- **LOB als leidend principe:** Voorbereiding helpt leerlingen context te begrijpen, doelen te stellen en zelfvertrouwen op te bouwen. Daarom wordt voorafgaand aan elk event een schoolopdracht gekoppeld aan praktijkervaring.
- **Vaste regionale activiteiten:** Gepland op vooraf vastgestelde dagen, zodat iedereen tijdig geïnformeerd is en hierop kan inspelen.
- **De '7 werelden van techniek' als basis:** Een breed en toegankelijk concept dat techniek op een inspirerende manier verbindt met de interesses van jongeren en hen motiveert om deel te nemen. Het verlaagt de drempel voor degenen die zich minder aangesproken voelen door de traditionele, harde techniek en biedt hen de kans om techniek te ontdekken op een manier die bij hun interesses past. Door deze aanpak wekken we nieuwsgierigheid, motiveren we jongeren om het event te bezoeken en laten we hen de diversiteit van techniek ervaren.
- **Koppeling met het bedrijfsleven:** Door middel van opdrachten en projecten worden beroeps- en studieprofielen concreter en tastbaarder binnen de 7 werelden van techniek.
- **Integratie van bestaande initiatieven:** Beproefde concepten zoals "Op stap met de monteur", "Snuffelstage" en "Dagje meelopen met je familie" blijven behouden.
- **Lespakket als voorbereiding:** Een compleet lesprogramma ondersteunt de Tech-oriëntatie activiteiten en legt het belang hiervan uit binnen het LOB-gedachtegoed.
- **Publiciteit en media-aandacht:** Samenwerking met PZC en Omroep Zeeland zorgt voor extra zichtbaarheid en enthousiasme rond techniek, onder meer via formats als "Een dag op pad met ...".
- **Groeimodel voor doorontwikkeling:** In schooljaar 2025-2026 worden activiteiten verder aangescherpt en ontwikkeld op basis van gezamenlijke evaluatie en leerervaringen.
- **Heldere structuur in vier stappen 4-Stappen-Model:** Elk event (gekleurde blok) is gekoppeld aan een voorbereidende opdracht (witte blok), waardoor praktijkervaring en LOB-gerichte voorbereiding naadloos op elkaar aansluiten. Het model begint met ruim 4000 leerlingen⁵.

⁵ De 4000 leerlingen zijn afkomstig van vmbo, havo en vwo. In een tweede fase kan het concept zeker uitgebreid worden voor leerlingen van het primair onderwijs en vanzelfsprekend is het ook uitermate geschikt voor jongeren van mbo en hbo die van studierichting willen veranderen.

TECH-ORIËNTATIE

Alle leerlingen vmbo, havo, vwo van een nader te bepalen leerjaar
7 werelden van Techniek. Op basis van de voorbereidingsopdracht weten leerlingen welke
werelden ze willen bezoeken (bijvoorbeeld 4 van de 7).

Trechter als tijdlijn

4-STAPPEN-MODEL: HET NIEUWE CONCEPT

Opdracht 1: Schoolopdracht / Voorbereiding 'de 7 werelden van de Techniek'

Tijdens de eerste schoolopdracht bereiden vmbo-, havo- en vwo-leerlingen zich voor op het event 'De Wereld van de Techniek'. De opdracht stimuleert hen om na te denken over de brede toepassingen van techniek en technologie, ook buiten de traditionele technische beroepen.

Sterk Techniek Onderwijs Zeeland ontwikkelt, in samenwerking met het onderwijs en geïnspireerd door partners, opdrachten die aansluiten bij de belevingswereld van jongeren. Deze opdrachten maken de diversiteit binnen de zeven werelden van techniek concreet en tastbaar, zodat leerlingen vooraf een bewuste keuze kunnen maken voor vier werelden die zij tijdens het event willen verkennen.

Voorafgaand aan het event maken alle leerlingen deze opdrachten. Dit is een essentieel onderdeel van de voorbereiding en draagt bij aan een gerichte en waardevolle ervaring tijdens het bezoek. Daarom vragen we commitment van de deelnemende scholen om deze opdrachten structureel in het programma op te nemen en uit te voeren.

EXPERIENCE EVENT

Activiteit 1: Zeelandbreed Event 'De Wereld van de Techniek'. De leerlingen van vmbo, havo en vwo bezoeken een dagdeel het event om op een interactieve manier minimaal 3 of 4 werelden van techniek te verkennen. In elke wereld organiseren bedrijven doe-activiteiten die onderdelen van de sector laten zien. Het

doel is om leerlingen te enthousiasmeren voor de branche, niet om het eigen bedrijf te promoten. Bedrijven worden dus uitgedaagd om over hun eigen belang heen te stappen en de veelzijdigheid en carrièremogelijkheden binnen hun sector op een ervaringsgerichte manier centraal te stellen.

Wanneer elke leerling tijdens een dagdeel 3 tot 4 werelden bezoekt en er zeven werelden zijn, worden de leerlingen verspreid over deze werelden. Dit betekent:

- Dat voor een event van 3 dagen ongeveer 660 leerlingen per dagdeel zich in de 7 werelden bevinden, en dat er gemiddeld 95 leerlingen tegelijk in een wereld zijn
- Dat voor een event van 4 dagen 500 leerlingen per dagdeel zich in de 7 werelden bevinden, en dat er gemiddeld 70 leerlingen tegelijk in een wereld zijn

Dit aantal geeft inzicht bij het plannen van de activiteiten en de benodigde ruimte en activiteiten per wereld, zodat iedere leerling een waardevolle en interactieve ervaring aangeboden krijgt. Om een gevarieerd en interactief programma te garanderen, zullen we moeten zorgen dat elke wereld minimaal 15 activiteiten aanbiedt. Dit betekent:

- Een breed aanbod aan praktische en ervaringsgerichte activiteiten, zodat leerlingen echt kunnen ontdekken wat een sector inhoudt.
- Activiteiten die verschillende niveaus en interesses aanspreken, zodat zowel vmbo-, havo- als vwo-leerlingen worden uitgedaagd.
- Samenwerking met bedrijven en onderwijsinstellingen om relevante en inspirerende activiteiten te ontwikkelen.

Op termijn kan het event worden uitgebreid naar andere doelgroepen, zoals het primair onderwijs en zij-instromers. Een mogelijke indeling is dat overdag (tot 16:00 uur) het event zich richt op vmbo-, havo- en vwo-leerlingen, met betrokkenheid van mbo- en hbo-studenten. Na schooltijd zou het open kunnen blijven voor andere groepen, mits er samenwerkingsverbanden met partners worden opgezet. Met het event en de tech-experiences als basis, biedt uitbreiding de kans om een breder publiek te bereiken en meer interesse in technologie te wekken. In 2025/2026 willen we deze mogelijkheid verder onderzoeken.

Het event gaat jaarlijks plaatsvinden op een vast moment. Momenteel vindt er een onderzoek plaats onder de vo scholen om het juiste moment te bepalen. We gaan een moment zoeken tussen oktober en februari. Er wordt nog bepaald welk leerjaar het meest geschikt is voor de start van de conceptlijn. Dit kan per opleidingsniveau verschillend zijn.

Aangezien Zeeland beperkte grote locaties heeft, willen we in Q1 verkennen waar het evenement het beste georganiseerd kan worden. De Zeelandhallen lijken geschikt vanwege hun omvang en centrale ligging. We onderzoeken een strategisch samenwerkingsverband of business partnership.

Opdracht 2: Schoolopdracht met reflectie en voorbereiding op de volgende stap

Na het event voeren leerlingen reflectieopdrachten uit om te ontdekken welke technologische richtingen hen het meest aanspreken. Door deze opdrachten krijgen ze beter inzicht in hun interesses en talenten binnen de wereld van techniek.

Leerlingen die interesse hebben in technologie kiezen uiteindelijk twee richtingen die hen tijdens het event het meest hebben geboeid. Deze keuzes vormen de basis voor verdere verdieping, waarbij ze meer te weten komen over de mogelijkheden binnen deze sectoren.

TECH- VERKENNING

Activiteit 2: Verdiepende Tech-Oriëntatie bij Scalda/HZ

In deze fase verdiepen leerlingen hun interesse in techniek door op twee vooraf vastgestelde dagdelen (bijvoorbeeld 11 en 12 april) een school of opleidingscentrum te bezoeken. Tijdens deze dagdelen maken zij intensief kennis met twee vakgebieden naar keuze, waarbij de invulling in samenwerking met het bedrijfsleven kan plaatsvinden. De betreffende school of het opleidingscentrum is hiervoor in de lead.

Er wordt onderzocht hoe deze oriëntatie in de toekomst kan aansluiten bij bestaande evenementen zoals de Proef Scaldadag en de HZ Experience. Een geïntegreerde aanpak biedt het voordeel dat alle vo-leerlingen – dus niet alleen die met een specifieke interesse in techniek, maar ook met interesse in sectoren zoals zorg & welzijn, onderwijs, toerisme en food – een waardevolle ervaring opdoen. Zo krijgt iedere leerling in de klas de kans om zich breed te oriënteren op mogelijke toekomstperspectieven, waarin technologie hoe dan ook een rol speelt.

Opdracht 3: Schoolopdracht met reflectie en voorbereiding op de volgende stap

Door middel van reflectieopdrachten ontdekken leerlingen welke van de twee gekozen technologische richtingen hen het meest aanspreekt. Ze analyseren hun ervaringen en interesses om een bewuste keuze te maken voor verdere verdieping.

OP STAP MET...

Activiteit 3: De Zeeuwse 'OP-STAP-MET-DAG'

Op een speciale dag, bijvoorbeeld 1 juni, krijgen jongeren de kans om mee te lopen met een professional in hun gekozen vakgebied, zoals een loodgieter, timmerman, programmeur of architect. Deze praktijkervaring helpt hen om hun interesses verder te verkennen en een realistischer beeld te krijgen van het beroep. Leerlingen zoeken in samenwerking met hun school een bedrijf dat aansluit bij hun interesse, bij voorkeur in de eigen regio. Het doel is om de 'OP-STAP-MET-DAG' uit te laten groeien tot een vast en bekend fenomeen in Zeeland, waarbij bedrijven het vanzelfsprekend vinden om jongeren uit te nodigen. Bedrijven die geen aanmeldingen ontvangen, kunnen dit zien als een kans om in de toekomst hun inspanningen op het gebied van jongerenwerving en inspiratie te versterken.

Om de impact van deze dag te vergroten, streven we naar een mediapartnership met onder andere Omroep Zeeland, huis-aan-huisbladen en de PZC. Door reportages te maken van leerlingen die meelopen in de praktijk, willen we niet alleen andere jongeren en hun ouders inspireren, maar ook bedrijven stimuleren om deel te nemen. Naast media-aandacht wordt er ook actief eigen content gecreëerd, die via onze website en sociale media wordt gedeeld. Dit zorgt voor een breed bereik en een blijvend effect van deze waardevolle praktijkervaring.

Opdracht 4: Schoolopdracht met reflectie en voorbereiding

Na het meelopen met een professional voeren leerlingen reflectieopdrachten uit om te ontdekken of het beroep dat ze van dichtbij hebben ervaren hen daadwerkelijk aanspreekt. Ze evalueren wat hen wel en niet aantrok in het werk, welke vaardigheden belangrijk zijn en of ze zich in de rol van de professional zien in de toekomst.

Deze reflectie helpt hen om een beter onderbouwde keuze te maken voor een vervolgopleiding of loopbaan binnen de techniek en technologie.

MEELOOPDAG ONDERWIJS

Activiteit 4 Meeloopdag Scalda/HZ/Hoornbeeck of elders

De laatste twee stappen in het schema van het nieuwe concept zijn erop gericht de leerlingen mee te laten lopen bij een opleiding die past bij hun loopbaankeuzes. Dit kan ook zeker in het volgende schooljaar plaatsvinden.

Praktisch: vervoer van en naar de events voor alle leerlingen, aangeduid met:

Het vervoer in Zeeland is een randvoorwaarde voor de deelname van grotere groepen leerlingen aan school overstijgende Tech-Oriëntatie activiteiten. Om ervoor te zorgen dat alle jongeren toegang hebben tot de events en alle waardevolle oriëntatie ervaringen, is een structurele oplossing nodig. Dit vraagt om steun van overheden en samenwerking met bedrijven. In 2025 gaan we met deze partners in gesprek over het organiseren van deze structurele oplossing. Een absolute randvoorwaarde voor dit nieuwe concept.

VAN VISIE NAAR EEN DUURZAAM EN GESTRUCTUREERD SYSTEEM

Om de visie te vertalen naar het 4-Stappen-Model, is een gestructureerde omgeving nodig waarin implementatie en continue verbetering gewaarborgd zijn. Naast de invoering van het nieuwe concept is het cruciaal om een efficiënt relatiebeheersysteem op te zetten en schoolactiviteiten samen te brengen in een dynamische activiteitenkalender. Daarnaast werken we aan een gestroomlijnde samenwerking tussen bedrijven, domeintafels, TCG's en gespreksgroepen, zodat zij op gestructureerde wijze per regio of thema kunnen worden uitgenodigd en betrokken.

Omdat we nauw willen aansluiten bij de beslis- en keuzemomenten van leerlingen, is een zorgvuldige planning, afstemming en samenwerking met onderwijsinstellingen en bedrijven noodzakelijk. We streven ernaar onze activiteiten te laten aansluiten bij bestaande oriëntatie- en keuze-evenementen, zoals open dagen, die verder reiken dan techniek. Dit vraagt om een doordachte roostering en coördinatie, waarin we in 2025 investeren om onderling vertrouwen en een effectieve samenwerking op lange termijn te versterken.

In de komende periode (Q1 en Q2) worden de activiteiten verder uitgewerkt, ingepland en georganiseerd. Dit omvat de ontwikkeling van de website, de activiteitenkalender en het CRM-systeem, evenals de vervoersafspraken die essentieel zijn voor een soepele uitvoering van onze aanpak.

Praktische benodigheden voor een gestructureerde aanpak

Om het nieuwe concept effectief te implementeren, zijn enkele praktische stappen noodzakelijk:

- **Afstemming van oriëntatieactiviteiten tussen scholen**

Uit gesprekken met stakeholders blijkt een sterke behoefte aan overzicht en coördinatie. Scholen organiseren diverse activiteiten, zoals bedrijvenmarkten, speeddates, snuffelstages en open avonden, waarvoor bedrijven steeds vaker – soms ad hoc – worden benaderd. Een centrale kalender voor heel Zeeland, met activiteiten op alle onderwijsniveaus, biedt hierin structuur en duidelijkheid.

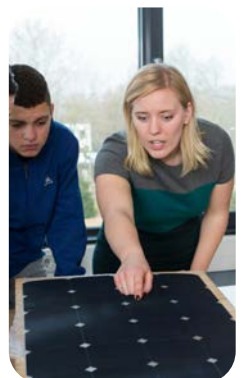
- **Een dynamische activiteitenkalender**

De uitdaging is om alle relevante informatie boven water te krijgen en overzichtelijk te bundelen. Zodra deze kalender gereed is, wordt deze geïntegreerd in de nieuw te ontwikkelen website.

- **Een digitale omgeving ter ondersteuning van het nieuwe concept**

- » **Website en digitaal platform:** Voor het delen van informatie, opdrachten, foto's, promotie, en aanmeldingsmogelijkheden.

- » **Client Relations Management (CRM) systeem:** Dit systeem helpt om alle contacten – bedrijven, overheden, onderwijsinstellingen en ambassadeurs binnen bedrijven – gestructureerd te beheren. Het doel is om partners effectief te verbinden aan het bredere label **Sterk Techniek Onderwijs Zeeland**, waardoor samenwerking en betrokkenheid worden versterkt.

DRIE BIJEENKOMSTEN VOOR HET ZEEUWSE BEDRIJFSLEVEN

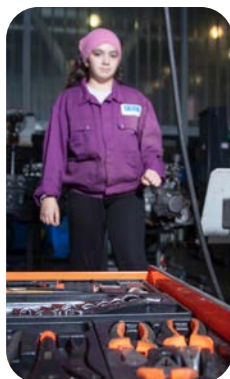
Namens Sterk Techniek Onderwijs Zeeland organiseren we drie bijeenkomsten voor het Zeeuwse bedrijfsleven. De inhoud blijft hetzelfde, maar de locaties verschillen.

Programma

- **Toelichting op de nieuwe koers:** Presentatie van het Tech-Orientatie 4-Stappen-Model, inclusief een korte toelichting op diverse projecten.
- **Interactieve sessie:** Gezamenlijk brainstormen over hoe we het nieuwe concept verder kunnen vormgeven en meer jongeren kunnen enthousiasmeren voor techniek.

Aanmelden bijeenkomst Sterk Techniek Onderwijs Zeeland

De bijeenkomsten zijn van 15.30 tot 17.00 uur. Voor details: zie de QR code

TOT SLOT: WAT VRAGEN WE VAN U?

Wij hopen van harte dat dit Position Paper u inzicht geeft in waar STOZ | Tech-Oriëntatie voor staat én gaat. En dat u besluit om partner te worden van STOZ en u in te zetten voor de activiteiten van STOZ | Tech-Oriëntatie. Dat kan op vier manieren. Door de missie en visie mee uit te dragen, door mee te doen, mee te denken en/of mee te financieren. Het liefst een combinatie van meerdere opties.

Mee uitdragen

Dit paper bevat de kerninformatie over STOZ | Tech-Oriëntatie en dient als naslagwerk én middel om anderen in uw netwerk te betrekken. We vragen u als ambassadeur om collega's, leveranciers en netwerkpartners te informeren en te motiveren om bij te dragen. Fysieke en digitale exemplaren zijn beschikbaar om breed te verspreiden.

Meedoen

We zoeken coördinatoren uit diverse technische disciplines om de events goed te vullen. De focus ligt op het promoten van techniek als vakgebied, niet op individuele bedrijven. Het draait om beleving: ervaren, ontdekken en inspireren. Dit helpt jongeren een loopbaan in de techniek te overwegen. Wie zich aangesproken voelt, kan zich aanmelden.

Meedenken

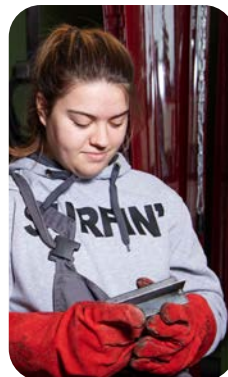
Daarnaast zoeken we meedenkers voor een klankbordgroep, het netwerk van bedrijfsleven, overheden en onderwijs, die thematisch en strategisch bijdraagt aan de ontwikkeling van STOZ. Wilt u meedenken?

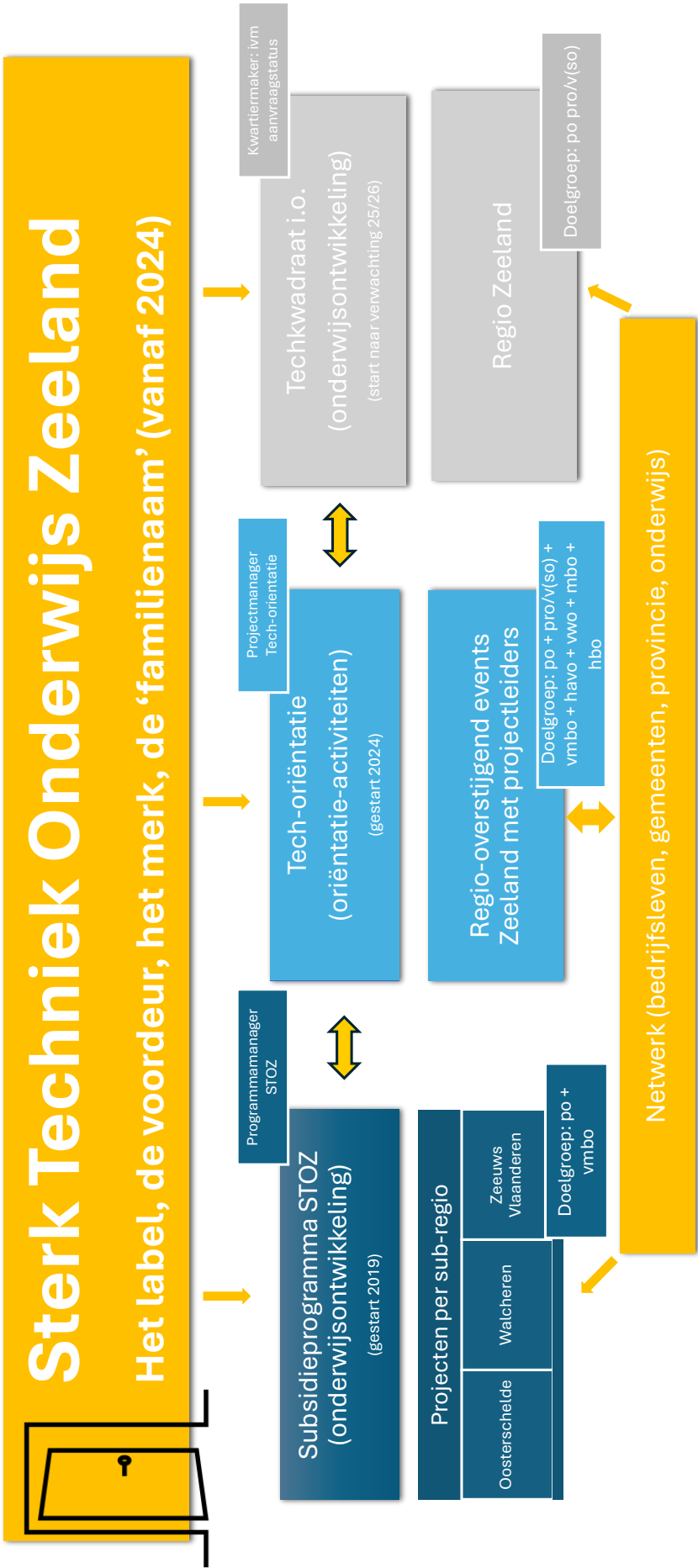
Meefinancieren

Om de events en activiteiten duurzaam te organiseren, is aanvullende financiering nodig. Jaarlijks wordt een basisbudget vanuit de STOZ-financiering overgeheveld en aangevuld door Zeeuwse scholen, maar dit is niet voldoende om grootschalige events te realiseren. Daarom zoeken we Zeeuwse partners voor cofinanciering. Bedrijven kunnen bijdragen met middelen, expertise en menskracht, maar er is ook financiële ondersteuning nodig, bijvoorbeeld voor het huren van eventlocaties. Daarnaast kunnen overheden structurele onderdelen, zoals leerlingenvervoer, faciliteren om de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de events te garanderen.

Geïnteresseerd om bij te dragen?

Geef via de QR of via [deze link](#) aan hoe u wilt meedoen. We nemen zo spoedig mogelijk contact op.

- Het label Sterk Techniek Onderwijs is inmiddels een verzamelnaam voor meerdere programma's. Het subsidieprogramma STOZ heeft een sterke merknaam ontwikkeld in onze regio en om die reden hebben we er voor gekozen meerdere programma's aan dit label te koppelen. De rode draad voor alle 3 de programma's is om jongeren te interesseren en zich te laten verdiepen in de techniek met het uiteindelijk doel dat de aansluiting met de arbeidsmarkt verbeterd wordt. Dit doen we in samenwerking met scholen, bedrijven, overheden en regionale partners en we bieden allen 1 voordeur.
1. Het oorspronkelijk programma STOZ, de donkerblauwe pijler, is in 2019 gestart als door het Rijk gesubsidieerd project voor (telkens) 4 jaar. In 2024 is de subsidie opnieuw met 4 jaar verlengd t/m 2028. Het heeft als doel om technische opleidingen in het vmbo te versterken en aantrekkelijker te maken, zodat meer jongeren kiezen voor een technische loopbaan.
 2. Het programma Tech-Oriëntatie is in 2024 gestart en heeft als doel om Zeeuwse jongeren via leerzame en leuke en interactieve evenementen kennis te laten maken met techniek en ICT zodat ze de tech-ervaringen meenemen in hun loopbaankeuzes. De doelgroep is breder. Gebaseerd op [co]financiering vanuit het gesubsidieerde STOZ project, Zeeuws bedrijfsleven, overheden en het onderwijs. De looptijd is oneindig omdat Tech-Oriëntatie niet direct gekoppeld is aan subsidietrajecten.
 3. Het programma Techkwadraat start in 2025 en zet zich in voor technologieonderwijs voor alle kinderen/jongeren (behalve vmbo) binnen en buiten de schooltijd. Met name ook in het Primair Onderwijs. De looptijd is 3 jaar, gebaseerd op subsidie vanuit het Rijk. De subsidieaanvraag is ingediend en als deze wordt toegekend starten we in schooljaar 25/26.

BIJLAGE 2: 7 WERELDEN VAN TECHNIEK

1. Mens & Gezondheid

Werken aan gezondheid met moderne technologie en medische apparaten.

2. Water & Veiligheid

Oplossingen voor luchtvervuiling, klimaatverandering en milieubescherming.

3. Voeding & Natuur

Zorgen voor voldoende voedsel in balans met de natuur.

4. Wonen, Werken & Verkeer

Innovaties voor wonen, werken en logistiek.

5. Ontwerp, Productie & Wereldhandel

Productie en handel mogelijk gemaakt door technologie.

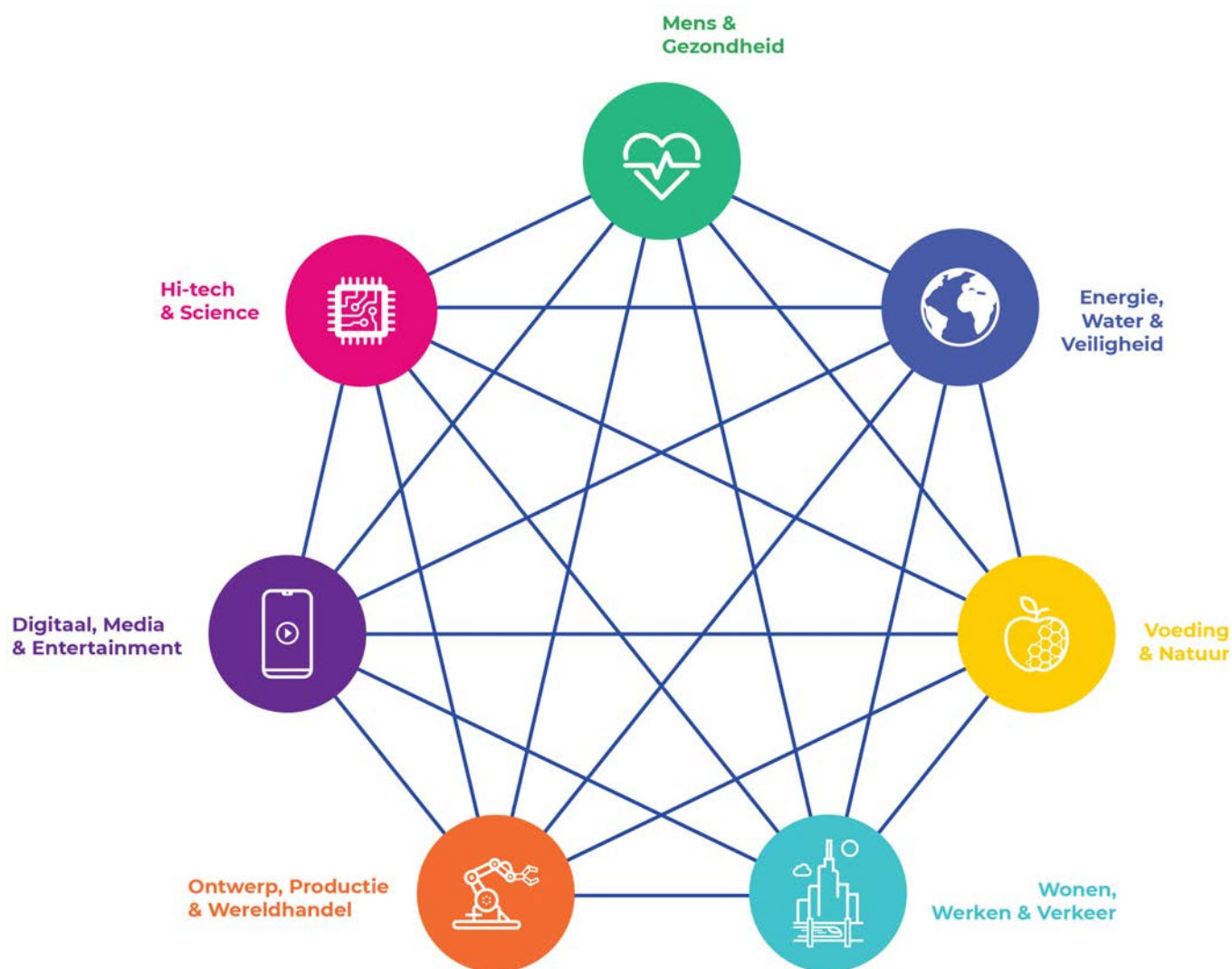
6. Digitaal, Media & Entertainment

Digitale verbondenheid en cybersecurity.

7. Hi-tech & Science

Grenzen van technologie verleggen met nieuwe ideeën.

<https://www.ptvt.nl/kennisbank/de-7-werelden-van-techniek>

BIJLAGE 3: WAAROM LOB-ACTIVITEITEN OPZETTEN VOOR DEZE DOELGROEP?

Wanneer jongeren ervaring opdoen met loopbaanoriëntatie, zijn er meerdere belangrijke factoren die bijdragen aan zowel hun persoonlijke ontwikkeling als hun toekomstperspectief. Onderstaande inzichten is een samenvatting van de diverse onderzoeken die hiernaar gedaan zijn.

1. Inzicht in interesses en talenten

Loopbaanoriëntatie helpt jongeren om hun interesses en talenten te ontdekken. Op deze leeftijd hebben ze vaak nog geen duidelijk beeld van wat ze leuk vinden of waar ze goed in zijn. Door verschillende beroepen en sectoren te verkennen, krijgen ze de kans om nieuwe vaardigheden en interesses te ontdekken, wat hen helpt om weloverwogen keuzes te maken voor hun toekomst.

2. Gerichtere profiel- en studiekeuze

In de middelbare schoolperiode moeten jongeren belangrijke keuzes maken, zoals de keuze van hun profiel of vakkenpakket. Door loopbaanoriëntatie kunnen ze een betere keuze maken die aansluiten bij hun capaciteiten, interesses en de eisen van de arbeidsmarkt. Dit verkleint het risico op verkeerde keuzes, zoals overstappen naar een ander profiel of opleiding, wat tijd, frustratie en geld kost. Tevens zijn er onderzoeken dat de switchers vaker uitvallen en zonder diploma voortijdig de school verlaten.

3. Praktisch inzicht in de arbeidsmarkt

Loopbaanoriëntatie biedt jongeren de mogelijkheid om een beeld te krijgen van de arbeidsmarkt. Ze leren welke beroepen er zijn, welke vaardigheden nodig zijn, en welke sectoren rijk in de toekomst zijn. Dit helpt hen om niet alleen te kiezen voor wat ze leuk vinden, maar ook voor wat hen op lange termijn goede carrièreperspectieven biedt. Dit is vooral belangrijk in een snel veranderende arbeidsmarkt, waarin technologische en maatschappelijke ontwikkelingen nieuwe kansen bieden.

4. Verbinding met de regio en lokale bedrijven

Vroege oriëntatie op de arbeidsmarkt kan jongeren helpen zich te verbinden met de bedrijven en sectoren in hun eigen regio. Deurpodiums, bedrijfsbezoeken en workshops krijgen inzicht in de mogelijkheden dicht bij huis. Dit kan de uitstroom van jongeren naar andere regio's verminderen, en bijdragen aan het behoud van lokaal talent, wat gunstig is voor zowel de jongeren zelf als de regionale economie.

5. Verhoogde motivatie en betrokkenheid door school

Loopbaanoriëntatie maakt school en leren relevanter voor jongeren. Wanneer ze het verband zien tussen wat ze op school leren en hun toekomstige carrière, zijn ze vaak gemotiveerd om hun beste te doen. Ze begrijpen beter waarom bepaalde vaardigheden en kennis belangrijk zijn, wat kan leiden tot meer betrokkenheid en betere motivatie.

6. Ontwikkeling van essentiële vaardigheden

Naast het verkrijgen van kennis over specifieke beroepen, ontwikkelen jongeren ook bredere, essentiële vaardigheden zoals zelfreflectie, behandelen en probleemoplossend vermogen. Loopbaanoriëntatie stimuleert hen om kritisch na te denken over hun toekomst, wat belangrijk is voor hun persoonlijke en professionele ontwikkeling.

7. Betere aansluiting op vervolgonderwijs

Door al vroeg kennis te maken met verschillende sectoren en beroepen, zijn jongeren beter voorbereid op de overstap naar vervolgonderwijs, zoals het mbo, hbo, of wo. Ze hebben vaak een duidelijker idee van welke richting ze willen, wat de kans vergroot dat ze de juiste opleiding kiezen. Dit kan ook leiden tot minder uitval in het vervolgonderwijs, omdat jongeren beter weten wat ze kunnen verwachten en hun keuzes beter kunnen worden gecombineerd bij hun interesses en capaciteiten.

8. Zelfvertrouwen en onafhankelijkheid

Jongeren die zich oriënteren op de arbeidsmarkt, ontwikkelen meer zelfvertrouwen en onafhankelijkheid. Ze voelen zich zekerder in hun keuzes en toekomstplannen, omdat ze weten welke mogelijkheden er zijn en wat ze daarvoor moeten doen. Dit geeft hun een gevoel van controle over hun eigen leven en loopbaan, wat hun totale welzijn en succes in het leven is

9. Positieve bijdrage aan de maatschappij

Loopbaanoriëntatie draagt bij aan een goed opgeleide en gemotiveerde toekomstige beroepsbevolking. Jongeren die herhaaldelijk de juiste keuzes maken, stromen vaker in bij beroepen en sectoren waar veel vraag naar is, zoals techniek, zorg of ICT. Dit zorgt niet alleen voor individuele voldoening, maar ook voor een positieve bijdrage aan de samenleving door een betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt

10. Verminderen van studie-uitval en schakelen van opleiding

Door vanaf een jonge leeftijd inzicht te krijgen in verschillende loopbaanmogelijkheden, wordt het aantal jongeren dat later van opleiding wisselt of uitvalt in het vervolgonderwijs verminderd. Vroegtijdige loopbaanoriëntatie maakt het mogelijk dat jongeren bewuste keuzes maken en een opleiding kiezen die beter bij hen verleden, wat leidt tot meer tevredenheid en succes in hun verdere onderwijs- en carrièrepad.

Kortom, het opdoen van ervaring met loopbaanoriëntatie helpt jongeren niet alleen om betere keuzes te maken voor hun toekomst, maar versterkt ook hun betrokkenheid bij school, vergroot hun zelfvertrouwen, en zorgt voor een betere aansluiting op de arbeidsmarkt. Deze vroege oriëntatie is van cruciaal belang voor zowel hun persoonlijke ontwikkeling als voor het versterken van de regionale en nationale economie.

Sterk
Techniekonderwijs
Zeeland
Tech-Oriëntatie